

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 22. decembra 2008*

Vo veci C-13/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Bundesgerichtshof (Nemecko) z 23. novembra 2007 a doručený Súdnemu dvoru 14. januára 2008, ktorý súvisí s konaním začatým na návrh:

Ericha Stamma,

Anneliese Hauserovej,

za účasti:

Regierungspräsidium Freiburg,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia R. Silva de Lapuerta, E. Juhász (spravodajca), G. Arestis a J. Malenovský,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Erich Stamm, v zastúpení: J. Strick, Rechtsanwalt,

— Regierungspräsidium Freiburg, v zastúpení: P. Brecht, splnomocnený zástupca,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: E. Traversa a F. Hoffmeister,
splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude
prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 12 ods. 1, 13 ods. 1 a 15 ods. 1 prílohy I Dohody medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na druhej strane o voľnom pohybe osôb, ktorá bola podpísaná 21. júna 1999 v Luxemburgu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 114, 2002, s. 6, ďalej len „dohoda“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Stammom a pani Hauserovou na jednej strane a Regierungspräsidium Freiburg na druhej strane vo veci uplatnenia zásady rovnosti zaobchádzania na švajčiarske samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby.

Právny rámec

Dohoda

- 3 Podľa článku 1 písm. a) a d) dohody je cieľom tejto dohody najmä zabezpečiť štátnym príslušníkom členských štátov Európskeho spoločenstva a Švajčiarskej konfederácie právo na vstup, na pobyt, na prístup k závislej zárobkovej činnosti, právo usadiť sa ako samostatne zárobkovo činná osoba a právo zdržiavať sa na území zmluvných strán, ako

aj poskytnúť rovnaké životné podmienky, podmienky zamestnania a pracovné podmienky, ako sú poskytnuté tuzemským štátnym príslušníkom.

- 4 Podľa článku 2 dohody „štátni príslušníci jednej zmluvnej strany, ktorí majú legálny pobyt na území druhej zmluvnej strany, nie sú pri uplatňovaní ustanovení príloh I, II a III tejto dohody a v súlade s nimi diskriminovaní z dôvodu ich štátnej príslušnosti“ [*neoficiálny preklad*].
- 5 Článok 16 dohody s názvom „Odkaz na právo Spoločenstva“ [*neoficiálny preklad*] znie takto:

„1. Na dosiahnutie cieľov uvedených v tejto dohode zmluvné strany prijímú všetky opatrenia potrebné na to, aby sa práva a povinnosti rovnocenné s právami a povinnosťami obsiahnutými v právnych aktoch Európskeho spoločenstva, na ktoré sa odkazuje, uplatňovali v ich vzájomných vzťahoch.

2. V prípade, kde sa uplatňovanie tejto dohody vzťahuje na právo Spoločenstva, prihliada sa na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, ktorú tento súd prijal pred dátumom jej podpísania. Švajčiarsko bude informované o judikatúre prijatej po dátume podpisu tejto dohody. Na účely zabezpečenia riadneho fungovania dohody spoločný výbor na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany určí účinky tejto judikatúry.“ [*neoficiálny preklad*]

- 6 Kapitola III prílohy I dohody, ktorá upravuje voľný pohyb osôb, obsahuje osobitné ustanovenia týkajúce sa samostatne zárobkovo činných osôb. Článok 12 tejto prílohy vo svojom prvom odseku stanovuje, že „štátny príslušník zmluvnej strany, ktorý sa chce usadiť na území inej zmluvnej strany, na účely výkonu nezávislej činnosti (ďalej „samostatne zárobkovo činná osoba“) získa povolenie na pobyt v trvaní najmenej päť rokov od dátumu jeho vydania, pokiaľ príslušným vnútroštátnym orgánom preukáže, že sa usadil alebo sa chce usadiť na tieto účely“ [*neoficiálny preklad*].
- 7 Odseky 2 až 6 toho istého článku obsahujú procesné ustanovenia týkajúce sa práva na pobyt samostatne zárobkovo činných osôb.
- 8 Čo sa týka samostatne zárobkovo činných cezhraničných osôb, článok 13 uvedenej prílohy stanovuje:

„1. Samostatne zárobkovo činná cezhraničná osoba je štátny príslušník zmluvnej strany, ktorý má bydlisko na území jednej zmluvnej strany a vykonáva nezávislú činnosť na území druhej zmluvnej strany, pričom sa na miesto svojho bydliska vracia spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň.

2. Samostatne zárobkovo činná cezhraničná osoba nepotrebuje povolenie na pobyt.

Príslušný orgán dotknutého štátu však môže cezhraničnej osobe udeliť osobitné povolenie najmenej na obdobie päť rokov, pokiaľ preukáže príslušným vnútroštátnym orgánom, že vykonáva alebo chce vykonávať samostatne zárobkovú činnosť. Toto povolenie sa predĺži najmenej o päť rokov, pokiaľ cezhraničná osoba preukáže, že vykonáva samostatne zárobkovú činnosť.

3. Toto osobitné povolenie platí na celom území štátu, ktorý ho vydal.“ [*neoficiálny preklad*]

9 Článok 14 prílohy I dohody s názvom „Pracovná a zemepisná mobilita“ [*neoficiálny preklad*] stanovuje:

„1. Samostatne zárobkovo činná osoba má právo na pracovnú a zemepisnú mobilitu na celom území hostiteľského štátu.

2. Pracovná mobilita znamená zmenu povolania a prechod zo samostatne zárobkovej činnosti na závislú zárobkovú činnosť. Zemepisný pohyb znamená zmenu miesta výkonu práce a miesta bydliska.“ [*neoficiálny preklad*]

10 V súvislosti s rovnosťou zaobchádzania článok 15 tejto prílohy stanovuje:

„1. Samostatne zárobkovo činnej osobe je v hostiteľskom členskom štáte, čo sa týka prístupu k nezávislým činnostiam a k ich výkonu, poskytnuté zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné, ako je zaobchádzanie poskytnuté jeho vlastným štátnym príslušníkom.

2. Ustanovenia článku 9 tejto prílohy sa uplatňujú *mutatis mutandis* na samostatne zárobkovo činné osoby uvedené v tejto kapitole.“ [*neoficiálny preklad*]

- 11 Podľa článku 16 uvedenej prílohy s názvom „Výkon verejnej moci“ [*neoficiálny preklad*]:

„Samostatne zárobkovo činnnej osobe môže byť odňaté právo vykonávať činnosť spojenú, aj keď iba výnimočne, s výkonom verejnej moci.“ [*neoficiálny preklad*]

- 12 Podľa článku 23 ods. 1 prílohy I dohody príjemca služieb nepotrebuje povolenie na pobyt na pobyty kratšie alebo rovnajúce sa trom mesiacom. Na pobyty dlhšie ako tri mesiace je príjemcovi služieb udelené povolenie na pobyt v rovnakej dĺžke, ako je dĺžka trvania poskytovania služieb.

- 13 Článok 25 tejto prílohy stanovuje:

„1. Štátny príslušník zmluvnej strany, ktorý má povolenie na pobyt a jeho hlavné bydlisko je v hostiteľskom štáte, má pri nadobúdaní nehnuteľností rovnaké práva ako tuzemský štátny príslušník. Môže kedykoľvek zriadiť svoje hlavné bydlisko v hostiteľskom štáte, podľa vnútroštátnych pravidiel, nezávisle od dĺžky trvania svojho zamestnania. Odchod z hostiteľského štátu nemá za následok povinnosť prevodu nehnuteľnosti.

...

3. Cezhraničná osoba má rovnaké práva ako tuzemský štátny príslušník, pokiaľ ide o nadobúdanie nehnuteľností, ktoré mu slúžia na výkon jeho podnikateľskej činnosti a ako druhé bydlisko. Tieto práva nemajú za následok povinnosť prevodu nehnuteľnosti v prípade jeho odchodu z hostiteľského štátu. Cezhraničnej osobe môže byť tiež povolené nadobudnúť dovolenkové sídlo. Čo sa týka tejto kategórie štátnych príslušníkov, táto dohoda nemá vplyv na platné pravidlá, pokiaľ ide o kapitálové investície a obchodovanie s nezastavanými pozemkami a obytnými priestormi v hostiteľskom štáte.“ [*neoficiálny preklad*]

Vnútroštátne právo

- 14 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že nemecké právo, pokiaľ ide o povinnosť deklarovať a právo podať námietky vo veciach poľnohospodárskych nájomných zmlúv (Gesetz über die Anzeige und Beanstandung von Landpachtverträgen, BGBl. 1985 I, s. 2075, ďalej len „LPachtVG“), stanovuje v súvislosti s nájomnými zmluvami osobitné ustanovenia. Prenajímatelia musia tieto nájomné zmluvy deklarovať na príslušnom orgáne, ktorý môže namietat ich uzavretie, najmä ak prenájom predstavuje „nevhodné“ rozdelenie využívania pôdy.
- 15 Vnútroštátny súd spresňuje, že podľa § 4 ods. 1 a 2 LPachtVG prenájom predstavuje „nevhodné“ rozdelenie využívania pôdy najmä vtedy, ak je v rozpore s opatreniami na zlepšenie poľnohospodárskej štruktúry. Je to tak najmä v prípade, ak sú poľnohospodárske pôdy z dôvodu ich prenájmu nepoľnohospodárom odňaté z ich využívania poľnohospodármi, ktorí tieto pôdy naliehavo potrebujú na vybudovanie a zachovanie výrobnéj a konkurencieschopnej prevádzky a ktorí si ich môžu prenajať.
- 16 Vnútroštátny súd dodáva, že podľa jeho vlastnej doterajšej judikatúry pred nadobudnutím platnosti dohody je odňatie poľnohospodárskych pôd z ich využívania nemeckými poľnohospodármi, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako hlavnú zárobkovú činnosť a ktorí tieto pôdy naliehavo potrebujú na vybudovanie a zachovanie výrobnéj

a konkurencieschopnej prevádzky, ich prenajímaním švajčiarskym poľnohospodárom, ktorí majú sídlo podniku vo Švajčiarsku, v rozpore s opatreniami na zlepšenie nemeckej poľnohospodárskej štruktúry. Z toho vyplýva, že na účely uplatnenia § 4 LPachtVG sa musia títo švajčiarski poľnohospodári považovať za osoby nachádzajúce sa mimo nemeckej poľnohospodárskej štruktúry, a teda za nepoľnohospodárov.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 17 Pán Stamm, ktorý je švajčiarsky poľnohospodár a sídlo podniku má vo Švajčiarsku, uzavrel 10. októbra 2005 nájomnú zmluvu s pani Hauserovou, ktorá má bydlisko v Nemecku, na poľnohospodársku pôdu s rozlohou 2,75 ha nachádzajúcu sa v Nemecku. Ročný nájom stanovený v tejto nájomnej zmluve uzavretej na päť rokov bol 686 eur.
- 18 Landwirtschaftsamt (nemecký poľnohospodársky úrad) napadol túto nájomnú zmluvu a vyzval účastníkov, aby ju okamžite zrušili. Amtsgericht Waldshut-Tiengen (súd prvého stupňa) zamietol žalobu a subsidiárne návrhy pána Stamma a zrušil zmluvu z dôvodu, že dotknutý prenájom predstavoval „nevhodné“ rozdelenie využívania pôdy.
- 19 Po neúspechu na Oberlandesgericht Karlsruhe in Freiburg (odvolací súd) sa pán Stamm domáhal uznania platnosti nájomnej zmluvy, ktorú uzavrel s pani Hauserovou, pred vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Vzhľadom na to, že v predmetnej veci by si nemeckí poľnohospodári, ktorí majú

záujem rozšíriť svoju prevádzku, radi prenajali dotknuté pozemky, a vzhľadom na uvedenú judikatúru musí byť uvedená poľnohospodárska nájomná zmluva podľa tohto súdu zrušená.

20 Vnútroštátny súd však pripomína, že nebude možné zohľadniť túto judikatúru, ak sa povinnosť zabezpečenia rovnosti zaobchádzania stanovenej v článku 5 ods. 1 prílohy I dohody uplatňuje nielen na „samostatne zárobkovo činné osoby“ v zmysle článku 12 ods. 1 tejto prílohy, ale aj na „samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby“ v zmysle článku 13 ods. 1 tejto prílohy. Za týchto podmienok nemožno na účely uplatnenia § 4 LPachtVG považovať švajčiarskych poľnohospodárov, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako hlavnú zárobkovú činnosť a majú sídlo podniku vo Švajčiarsku, za nepoľnohospodárov. Bolo by naopak potrebné poskytnúť im zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné, ako je zaobchádzanie poskytnuté nemeckým poľnohospodárom, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako hlavnú zárobkovú činnosť.

21 Domnievajúc sa, že výklad ustanovení dohody je potrebný na vydanie rozhodnutia, Bundesgerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa podľa článku 15 ods. 1 prílohy I dohody... v hostiteľskom štáte poskytnúť zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné, ako je zaobchádzanie priznané vlastným štátnym príslušníkom, pokiaľ ide o prístup k samostatne zárobkovej činnosti a k výkonu tejto činnosti, len samostatne zárobkovo činným osobám v zmysle článku 12 ods. 1 prílohy I dohody, alebo to platí aj pre samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby v zmysle článku 13 ods. 1 prílohy I dohody?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

- 22 Regierungspräsidium Freiburg tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný, keďže položená otázka nie je pre vyriešenie sporu vo veci samej relevantná. Domnieva sa, že pán Stamm nie je ani „samostatne zárobkovo činnou osobou“, ani „samostatne zárobkovo činnou cezhraničnou osobou“, ako je uvedené v prílohe I dohody, a že na poľnohospodára, ktorý má sídlo podniku vo Švajčiarsku a obrába poľnohospodársku pôdu v Nemecku predtým, než dováža poľnohospodárske výrobky zo zberu na tejto pôde do Švajčiarska, pričom je oslobodený od cla, sa v nijakom prípade nevzťahujú články 12 alebo 13 uvedenej prílohy, a to nezávisle od jeho štátnej príslušnosti.
- 23 Komisia Európskych spoločenstiev má tiež určité výhrady, pokiaľ ide o relevantnosť položenej otázky. Tvrdí totiž, že samostatne zárobkovo činná cezhraničná osoba musí byť usadená na území druhej zmluvnej strany, ako to vo všeobecnosti a pre všetky samostatne zárobkovo činné osoby stanovuje článok 12 ods. 1 prílohy dohody. Vzhľadom na to, že zo spisu nevyplýva, že pán Stamm by vlastnil druhú prevádzku so sídlom v Spolkovej republike Nemecko, prostredníctvom ktorej by sa pripájal k nemeckému hospodárskemu životu a obracal sa na štátnych príslušníkov tohto štátu, môže Komisia len vyvodiť, že dotknutá osoba je považovaná za osobu, ktorá nie je usadená v Nemecku a nie je „samostatne zárobkovo činnou cezhraničnou osobou“ v zmysle dohody.
- 24 Tieto námietky nemožno zohľadniť.

25 Podľa ustálenej judikatúry pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Spoločenstva položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých presnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti (pozri rozsudky z 15. mája 2003, Salzmann, C-300/01, Zb. s. I-4899, body 29 a 31, ako aj zo 7. júna 2007, van der Weerd a i., C-222/05 až C-225/05, Zb. s. I-4233, bod 22). Zamietnutie návrhu vnútroštátneho súdu Súdny dvorom je možné len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Spoločenstva nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo s predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázku, ktoré sa mu položili (rozsudky z 5. decembra 2006, Cipolla a i., C-94/04 a C-202/04, Zb. s. I-11421, bod 25, ako aj van der Weerd a i., už citovaný, bod 22).

26 Vnútroštátny súd však jednoznačne kvalifikoval pána Stamma ako „samostatne zárobkovo činnú cezhraničnú osobu“.

27 Za týchto podmienok sa nezdá, že by požadovaný výklad dohody nemal spojenie s existenciou alebo s predmetom sporu vo veci samej. Preto nemožno prezumpciu relevantnosti, ktorá sa vzťahuje na návrh o začatí prejudiciálneho konania, vyvrátiť výhradami predloženými Regierungspräsidium Freiburg a Komisiou.

28 Z toho vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O veci samej

- 29 Najprv je potrebné uviesť, že kontext vo veci samej je vymedzený návrhom na začatie prejudiciálneho konania, a preto prechodné ustanovenia a tie, ktoré sa týkajú rozvoja dohody uvedenom v jej článku 10 a v kapitole VII prílohy I dohody, nie sú predmetom preskúmania Súdnym dvorom.
- 30 Vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či rovnosť zaobchádzania stanovená v článku 15 prílohy I dohody sa uplatňuje na „samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby“ uvedené v článku 13 tej istej prílohy.
- 31 Regierungspräsidium Freiburg tvrdí, že zásada stanovená v článku 15 ods. 1 prílohy I dohody, podľa ktorej musí byť zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné, vyhradené samostatne zárobkovo činným osobám, sa uplatňuje iba na „samostatne zárobkovo činné osoby“ v zmysle článku 12 ods. 1 tejto prílohy, a nie na „samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby“ v zmysle článku 13 ods. 1 tejto prílohy. Domnieva sa, že jeho výklad potvrdzuje štruktúra, ako aj znenie dohody, ktorá samostatne zárobkovo činné osoby a samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby neupravuje úplne rovnakým spôsobom, ale tieto dve kategórie osôb naopak úmyselne rozlišuje.
- 32 Takýto výklad však nemožno prijať.
- 33 Najprv treba pripomenúť, že kapitola III prílohy I dohody s názvom „Samostatne zárobkovo činné osoby“ [*neoficiálny preklad*] obsahuje články 12 až 16 tejto prílohy. Článok 12 uvedenej prílohy upravuje samostatne zárobkovo činné osoby, a síce

štátnych príslušníkov zmluvnej strany, ktorí sú usadení alebo sa chcú usadiť na území druhej zmluvnej strany na účely vykonávania nezávislej činnosti. Článok 13 tej istej prílohy upravuje samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby, kategóriu samostatne zárobkovo činných osôb, ktorí majú pobyt na území jednej zmluvnej strany a vykonávajú nezávislú činnosť na území druhej zmluvnej strany. Články 14 a 15 prílohy I dohody sa týkajú pracovnej a zemepisnej mobility, ako aj rovnosti zaobchádzania so samostatne zárobkovo činnými osobami. Článok 16 tejto prílohy upravuje možnosť odňať týmto osobám právo vykonávať činnosť spojenú s výkonom verejnej moci.

34 Je potrebné konštatovať, že táto kapitola III neobsahuje žiadne ustanovenie, podľa ktorého by bolo treba uplatniť články 14 až 16 prílohy dohody iba na „samostatne zárobkovo činné osoby“ v zmysle článku 12 ods. 1 tejto prílohy, a nie na „samostatne zárobkovo činné pohraničné osoby“ v zmysle jej článku 13 ods. 1.

35 Nič totiž nepoukazuje v kapitole III na to, že „samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby“ nemajú v súlade s článkom 14 prílohy I dohody právo na pracovnú a zemepisnú mobilitu na území hostiteľského štátu ani že im nemožno odňať právo vykonávať činnosť spojenú s výkonom verejnej moci v tomto štáte v zmysle článku 16 tejto prílohy. Pokiaľ ide o zemepisnú mobilitu, je toto konštatovanie platné, aj keď právo na ňu sa musí vykonávať takým spôsobom, aby sa zachovalo postavenie „samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby“, ako je definované v článku 13 uvedenej prílohy.

36 Žiadne ustanovenie kapitoly III prílohy dohody taktiež neuvádza, pokiaľ ide o zásadu rovnosti zaobchádzania stanovenej v článku 15 tejto prílohy, že samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby sa nemôžu domáhať tejto zásady.

37 Vzhľadom na to, že znenie ustanovení kapitoly III prílohy I dohody ani štruktúra tejto kapitoly neposkytujú skutočnosti, na základe ktorých by mohlo byť uplatnenie článkov 14 až 16 tejto prílohy na samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby vylúčené, nemožno tvrdiť, že tieto osoby uvedené v článku 13 ods. 1 uvedenej prílohy sa nepovažujú za samostatne zárobkovo činné osoby v rámci tejto kapitoly za rovnakých podmienok ako osoby, na ktoré sa uplatňuje článok 12 tej istej prílohy.

38 Toto tvrdenie má podporu v článku 15 ods. 2 prílohy I dohody, ktorý stanovuje, že „ustanovenia článku 9 [tejto] prílohy sa uplatňujú *mutatis mutandis* na samostatne zárobkovo činné osoby uvedené v [kapitole III]“. Vzhľadom na to, že tento odsek odkazuje na „samostatne zárobkovo činné osoby uvedené“ v tejto kapitole, a nie na samostatne zárobkovo činné osoby uvedené v článku 12 uvedenej prílohy, zmluvné strany dohody nemali v úmyslerobiť rozdiel medzi samostatne zárobkovo činnými osobami a samostatne zárobkovo činnými cezhraničnými osobami, pokiaľ ide o uplatnenie článkov 14 až 16 prílohy I dohody v ich prípade. Naopak, táto skutočnosť dokazuje, že pracovná a zemepisná mobilita, rovnosť zaobchádzania, ako aj možnosť vylúčiť niektoré osoby z výkonu činnosti spojenej s účasťou na výkone verejnej moci, stanovené v týchto posledných uvedených článkoch, sa uplatňujú bez rozdielu na osoby uvedené v článku 12 tejto prílohy na jeden strane a na osoby uvedené v článku 13 uvedenej prílohy na druhej strane.

39 V tejto súvislosti je potrebné podobne ako Komisia dodať, že dohoda rozlišuje samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby len v jedinom článku a na osobitné účely, a síce pri stanovení čo najvýhodnejších podmienok, ktoré sa na ne vzťahujú v oblasti práva na pobyt. Na rozdiel od ostatných samostatne zárobkovo činných osôb uvedených v článku 12 prílohy I dohody samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby nepotrebujú povolenie na pobyt. Je zjavné, že zmluvné strany, ktoré uprednostňovali cezhraničné osoby, nemali v úmysle ich znevýhodniť, pokiaľ ide o uplatnenie zásady rovnosti zaobchádzania.

40 Názor, ktorý zastáva pán Stamm, podľa ktorého sa na samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby vzťahuje zásada rovnosti zaobchádzania, je okrem toho potvrdená

štruktúrou kapitoly II a III prílohy I dohody, jej všeobecnými cieľmi, ako aj výkladom, ktorý je potrebný urobiť pre článok 25 tejto prílohy.

41 Po prvé štruktúrálna analýza kapitol II a III prílohy I dohody s názvami „Zamestnanci“ [*neoficiálny preklad*] a „Samostatne zárobkovo činné osoby“ [*neoficiálny preklad*] preukazuje, že stavba týchto kapitol je zhodná.

42 V tejto súvislosti je tiež potrebné konštatovať, že kapitola II tejto prílohy obsahuje v článkoch 6 a 7 ustanovenia týkajúce sa zamestnancov, ako aj ustanovenia týkajúce sa cezhraničných zamestnancov a že v článkoch 8 až 10 uvedenej prílohy je stanovená zásada pracovnej a zemepisnej mobility, rovnosti zaobchádzania, ako aj možnosť odňať zamestnancom právo byť zamestnaní vo verejnej správe. Táto kapitola neobsahuje žiadny údaj, ktorý uvádza, že tieto zásady a táto možnosť by sa nemali uplatňovať na cezhraničných zamestnancov, ale iba na zamestnancov. V tejto kapitole sa nenachádza nijaké ustanovenie, na základe ktorého by bolo možné tvrdiť, že na cezhraničných zamestnancov sa nevzťahuje právo na pracovnú a zemepisnú mobilitu, s výhradou zachovania tohto postavenia, ako aj zásada rovnosti zaobchádzania, alebo že im prípadne nie je možné odoprieť zamestnanie vo verejnej správe.

43 Zo skutočnosti, že na jednej strane zásada rovnosti zaobchádzania sa vzťahuje tak na zamestnancov, ako aj na cezhraničných zamestnancov a na druhej strane štruktúra kapitoly II prílohy I dohody a štruktúra kapitoly III tejto prílohy sú zhodné, vyplýva, že zmluvné strany nezamýšľali urobiť rozdiel medzi zamestnancami a cezhraničnými zamestnancami, pokiaľ ide o uplatnenie uvedenej zásady v ich prípade.

44 Po druhé, čo sa týka účelu dohody, je potrebné pripomenúť, že podľa jej článku 1 písm. a) a d) má táto dohoda za cieľ, aby bolo štátnym príslušníkom členských štátov Európskeho spoločenstva a Švajčiarskej konfederácie priznané právo usadiť sa ako samostatne zárobkovo činná osoba, ako aj poskytnúť im rovnaké životné podmienky,

podmienky zamestnania a pracovné podmienky, ako sú podmienky poskytnuté tuzemským štátnym príslušníkom. Preto, ako uvádza Komisia, tieto ciele by boli dosiahnuté len čiastočne, pokiaľ by boli samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby pri výkone svojich činností podriadené osobitným obmedzeniam, ktoré sa nevzťahujú na iné samostatne zárobkovo činné osoby.

45 Okrem toho štátni príslušníci jednej zmluvnej strany, ktorí majú legálny pobyt na území druhej zmluvnej strany, nemôžu byť v súlade s článkom 2 dohody na účely uplatnenia ustanovení príloh I až III dohody diskriminovaní z dôvodu ich štátnej príslušnosti.

46 Vzhľadom na teleologický výklad článkov 12, 13 a 15 prílohy I dohody vo svetle článkov 1 písm. a) a d) a 2 tejto dohody nemožno, čo sa týka prístupu k nezávislej činnosti a k jej výkonu, pozbaviť samostatne zárobkovo činné cezhraničné osoby zaobchádzania, ktoré nie je menej výhodné v hostiteľskom členskom štáte, ako je zaobchádzanie poskytnuté týmto štátom jeho vlastným štátnym príslušníkom.

47 Po tretie, čo sa týka kapitoly VI prílohy I dohody s názvom „Nadobúdanie nehnuteľností“ [*neoficiálny preklad*], je potrebné konštatovať, že jediný článok, ktorý tvorí túto kapitolu, t. j. článok 25 tejto prílohy, vo svojom odseku 3 stanovuje, že cezhraničná osoba má tie isté práva ako tuzemský štátny príslušník, pokiaľ ide o nadobúdanie nehnuteľností, ktoré sú určené na výkon podnikateľskej činnosti.

48 Napriek tomu, že článok uvedený v predchádzajúcom bode tohto rozsudku sa nevzťahuje na poľnohospodárske nájomné zmluvy, zmluvné strany nezamýšľali zachovať pre tieto zmluvy menej výhodné zaobchádzanie, ako je zaobchádzanie poskytované pri nadobúdaní nehnuteľností, ktoré normálne zaručuje širšie požívanie vecných práv.

- 49 Vzhľadom na všetky tieto úvahy je potrebné na položenú otázku odpovedať tak, že podľa článku 15 ods. 1 prílohy I dohody zmluvná strana musí poskytnúť „samostatne zárobkovo činným cezhraničným osobám“ v zmysle článku 13 tejto prílohy druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o prístup k nezávislej činnosti a k jej výkonu v hostiteľskom členskom štáte, zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné, ako je zaobchádzanie poskytnuté týmto štátom jeho vlastným štátnym príslušníkom.

O trovách

- 50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Podľa článku 15 ods. 1 prílohy I Dohody medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na druhej strane o voľnom pohybe osôb, ktorá bola podpísaná 21. júna 1999 v Luxemburgu, zmluvná strana musí poskytnúť „samostatne zárobkovo činným cezhraničným osobám“ v zmysle článku 13 tejto prílohy druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o prístup k nezávislej činnosti a k jej výkonu v hostiteľskom členskom štáte, zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné, ako je zaobchádzanie poskytnuté týmto štátom jeho vlastným štátnym príslušníkom.

Podpisy